הא דקאי מזרח ומערב ואידי, הא דקאי צפון ודרום ואידי. אמר מר ושבכפנים ושבמצורע שלא לשמן פסולות שלא מכוונות כשרות והתניא בין שלא לשמן בין שלא מכוונות כשרות אמר רב יוסף לא קשיא הא רבי אליעזר והא רבנן: רבי אליעזר דמקיש אשם לחטאת, מקיש נמי לוג לאשם רבנן לא מקישי, ולרבי אליעזר וכי דבר הלמד בהקש חוזר ומלמד בהקש: אלא אמר רבא הא והא רבנן כאן להכשיר (הקרבן) כאן להרצות (שלא עלו לבעלים לשם חובה): **מתני'** שבעה קני מנורה מעכבין זה את זה, שבעה נרותיה מעכבין זה את זה, שתי פרשיות שבמזוזה מעכבות זו את זו ואפילו כתב אחד מעכבן, ד' פרשיות שבתפלין מעכבין זו את זו ואפילו כתב אחד מעכבן, ד' ציציות מעכבות זו את זו שארבעתן מצוה אחת, רבי ישמעאל אומר ארבעתן ארבע מצות: **גמ'** מ"ט הויה כתיב בהו: תנו רבנן מנורה היתה באה מן העשת ומן הזהב, עשאה מן הגרוטאות פסולה משאר מיני מתכות כשרה. מאי שנא מן הגרוטאות פסולה דכתיב °מקשה והויה, שאר מיני מתכות נמי זהב והויה, אמר קרא תיעשה לרבות שאר מיני מתכות, ואימא לרבות גרוטאות: לא ס"ד דאמקשה כתיבה הויה תיעשה נמי אמקשה כתיב: מקשה מקשה לעכב, זהב זהב נמי לעכב: הא מאי אי אמרת בשלמא מן הגרוטאות פסולה, משאר מיני מתכות כשרה, היינו זהב זהב, מקשה מקשה לדרשא. אלא אי אמרת מן הגרוטאות כשרה, משאר מיני מתכות פסולה, זהב זהב מקשה מקשה מאי דרשת ביה. מאי דרשא דתניא °ככר זהב טהור יעשה אותה את כל הכלים האלה: באה זהב באה ככר, אינה באה זהב אינה באה ככר. °גביעיה כפתוריה ופרחיה: באה זהב באה גביעים כפתורים ופרחים אינה באה זהב אינה באה גביעים כפתורים ופרחים. ואימא נמי באה זהב באה קנים אינה באה זהב אינה באה קנים: הדר אפמוט מיקרי: °וזה מעשה המנורה מקשה זהב באה זהב באה מקשה, אינה באה זהב אינה באה מקשה, מקשה דסיפא למאי אתא: למעוטי חצוצרות דתניא חצוצרות היו באים מן העשת מן הכסף, עשאם מן הגרוטאות כשרים משאר מיני מתכות פסולים ומאי שנא משאר מיני מתכות פסולים דכתיב °כסף והויה מן הגרוטאות נמי מקשה והויה: מיעט רחמנא גבי מנורה מקשה היא היא ולא חצוצרות. תנו רבנן כל הכלים

שעשה

הא דקאי כהן מזרח ומערב ואידי. ולא עמד כהן בפניו למערב ואחוריו למזרח והוה שקל מטעו אפילו אינם מכוונות כנגד הפתח כשרות **והא** דתני פסולות דקאי צפון ודרום שלא כמטעו ואידי נ): ושבמצורע בין שלא לשמן כו' כשרות. אדמצורע קאי: ר' אליעזר דמקיש אשם לחטאת. ואפילו אשם דמצורע פסול שלא לשמה: וכי. אשם הלמד בהיקש מחטאת דליהוי פסול שלא לשמו חוזר ומלמד בהיקש על הלוג דליהוי פסול שלא לשמו והא קיימא לן בפ' איזהו מקומן (זבחים דף מט:) דאין למידין למד מן הלמד בקדשים: היקש דחטאת ואשם דכתיב (בחטאת) (ויקרא ז) כחטאת כאשם תורה אחת להם וקא יליף ר' אליעזר מה חטאת שלא לשמה פסולה דאפילו רבנן מודו, אף אשם נמי פסול: היקש דאשם מצורע ולוגו דכתיב (שם יד) כבש אחד לאשם לתנופה וגו' וסיפיה דקרא ולוג שמן: לרצות. ס) (להוות) (לעלות) לשם חובה ולהכשיר מצורע בקהל פסול שלא ו) לשמן, והא דתני כשרות להכשיר דהואיל וכשרות: להכשיר שירי הלוג באכילה ז) דשירי לוג מצורע נאכלין כדאמרינן בפ' אלו מנחות (לקמן דף עג.) וזה יהיה לך מקדש הקדשים מן האש לכל קרבנם (במדבר יח) לרבות לוג שמן של מצורע וכתיב בתריה בקדש הקדשים תאכלנו בפרשת ויקח קרח: **מתני'** שבעה קני מנורה. כדכתיב וששה קנים יוצאים מצדיה (שמות כה) והמנורה עצמה שבאמצע היא השביעית כו"ה: שבעה נרותיה. בראש של קנה וקנה היה ח) כלי אחד כמין בזך ושם נותנין השמן והפתילות: שתי פרשיות שבמזוזה. שמע והיה אם שמוע: כתב אחד. אות אחת ט) מעכבין זו את זו דכתיב (דברים ו) וכתבתם כתיבה תמה ושלימה י) ובתפילין כתיב והיה (שם) והיו לטוטפות: ד' פרשיות שבתפילין. שמע (שם) והיה אם שמוע (שם יא) קדש לי כל בכור (שמות יג) והיה כי יביאך (שם) שבכולהו דכולהו כתיב ולטוטפות או ולזכרון בין עיניך יא): **גמ'** הויה כתיב בהו. כפתוריהם וקנותם ממנה יהיו (שם כה): מן העשת. יב) עשייתה חתיכה שלמה ומכה בקורנס עד שיוציא ממנה כל כליה: מן הגרוטאות. זהב שבור: מקשה. משמע חתיכה אחת כדמתרגמינן נגיד משך שנמשך הכל מחתיכה אחת מקשה משמע דבר יג) המוכה והולם כדכתיב (דניאל ה) וארכבתיה דא לדא נקשן: משאר מתכות נמי תיפסל. דהא כתיב זהב טהור וכתיב יהיה לעכב: אמר קרא תיעשה המנורה משמע תיעשה מ"מ לרבות שאר מתכות: ואימא לרבות גרוטאות. דכתיב מקשה והדר תיעשה מ"מ: אמקשה כתיבה הויה. היא סמוכה למקשה יותר מלזהב יד): ומשני מקשה מקשה כתיב. תרי זימני ביקחו לי תרומה לעכב: וקפריך זהב זהב נמי תרי זימני כתיב. ולימא לעכב: ומשני הכי השתא אי אמרת בשלמא דגרוטאות פסולות ושאר מתכות כשרות. דאמרינן מקשה מקשה דויקחו לי תרומה לעכב. היינו דאיצטריך זהב זהב דויקחו לי תרומה ומקשה טו) דבהעלותך לדרשה אחריתי דממעיט מינה נמי דמשאר מיני מתכות נמי כשירה כדדרשינן טז) לקמן באה זהב באה ככר, שאינה באה זהב. שהביאה משאר מיני מתכות אינה צריכה לבא ככר אלא או פחות או יותר אלמא משאר מיני מתכות שממעטין דכשרה יז) אלא לדידך זהב זהב מקשה מקשה למה לי: אינם באים גביעין. אינה צריכה לבא גביעים כפתורים ופרחים: פמוט. מנורה קטנה: וזה מעשה המנורה. דבהעלותך: מקשה. דסיפא עד ירכה ועד פרחה מקשה היא: כסף והויה. עשה לך שתי חצוצרות כסף מקשה תעשה אותם והיו לך וגו' (במדבר י):

אלא

שבעה קני מנורה. תימה דלא חשיב גביעים פרחים וכפתורים דמעכבין זה את זה כדאמרינן בגמ' ושמא משום דליתנהו בשאר מיני מתכות. מ"ר: **דתניא** ככר זהב טהור. חמשה זהב כתיבי ד' בפרשת ויקחו וחד בפרשת בהעלותך והכא לא דריש אלא שלשה ושמא איצך תרי חד לגופיה דמנורה בזהב וחד לכלל ופרט דבסמוך. ול"ע °והשתא קרא קמא ועשית מנורת זהב אתי לכלל ופרט °כדבסמוך יח) וכדכתב כולה מקשה אחת זהב טהור דרשינן באה זהב באה כפתורים גביעים ופרחים דכולה משמע כל המנורה והכי פריך נמי ולימא באה זהב באה קנים וה"ה דהוה מצי למפרך באה זהב באה ירכה והוה מצי לשנויי דלא איקרי מנורה בלא ירך והדר כתיב מלקחיה ומחתותיה זהב טהור ושמא האי אתא לגופיה דמנורה בזהב והדר כתיב ככר זהב טהור דדרשינן באה זהב באה ככר ובפרשת בהעלותך כתיב וזה מעשה המנורה מקשה זהב דרשינן באה זהב באה מקשה וכסדר זה שפיר כתיבי אבל בברייתא אין חושב כסדר. מ"ר:

מקשה דסיפא למאי אתא כו'. והשתא צריכי כולהו חד למנורה וחד לעיכובא לפסול גרוטאות וחד באה זהב באה מקשה וחד למעוטי חצוצרות. מ"ר:

חצוצרות היו באים מן העשת מן הכסף יט). תימה דבפ' כל הצלמים (ע"ז דף מז.) משמע דבאות שלא מן הכסף דבעי רמי בר חמא המשתחוה לבהמה קרניה מהו לחצוצרות ותנן נמי במסכת קינין (פ"ג מ"ו) זה הוא שאמרו כשהוא חי קולו אחד וכשהוא מת קולו שבעה קרניו לחצוצרות ומכאן משמע אין קשה כל כך דהכא בשל משה שלא היו כשרות לדורות כדבסמוך אבל קשה דבמסכת תמיד (דף ע:) תנן ושתי חצוצרות של כסף בידם משמע דאף לדורות של כסף ותירץ ר"ת דשתי חצוצרות הן לכהנים בשל כסף והלוים של קרני בהמה לכלי שיר ועוד דחצוצרות דקינים ודע"ז היינו שופר כדאמרינן בסוף במה מדליקין (שבת דף לו.) ובלולב הגזול (סוכה דף לד.) דאישתני שמייהו חצוצרתא שיפורא שיפורא חצוצרתא ובסוף במה מדליקין איכא ברייתא דקרא לחצוצרות שופר ומיהו קשה דבמסכת ע"ז (דף מז.) מיירי במכשירי קרבן דקאמר התם ועל הקרבן לא היו תוקעים בשופר אלא בחצוצרות כדכתיב (במדבר י) ותקעתם בחצוצרות על עולותיכם וגו'. מ"ר:

אכסדרה

תורה אור

שמות כה

במדבר ח

במדבר י

צ א מיי' פ"ג מהלכות בית הבחירה הל' ו

צא ב מיי' פ"ג מהלכות תפילין ומזוזה הל' [illegible] טוש"ע י"ד סימן [illegible] סעיף ג:

צב ג ד ה מיי' [illegible] טוש"ע א"ח סימן [illegible] סעיף [illegible]

צג ו מיי' [illegible]

צד ו ז מיי' [illegible]

צה ח מיי' [illegible]

שיטה מקובצת

א) ת"ר בזהב הכתוב בברייתא כפתוריה ופרחיה [illegible]

[illegible]

של מצורע אשם. והא דקתני כשרות לרבנן דלא מקשינן אשם לחטאת ואפילו אשם מצורע שלא לשמו כשר וכ"ש הזאות לגו הס"ד ומה"ד ולר"א א"נ הוי אשמו פסול שלא לשמו הזאות אמאי פסול שלא

ד] כבש אחד אשם לתנופה וגו' וסיפא דקרא ולוג אחד שמן: ס] לרצות לרוות [עולות]: ו] לשמו ז] דשירי הלוג דמצורע: ח] היה עשוי נר: ט] מעכבות זו את זו: י] ושלימה ולהכי מעכבות ובתפילין כו' והיו
[illegible] פרשיות כתיב וכתבתם על מזוזות לפיכך הם נכתבות במזוזות: יא] עיניך לעכב ארבעתם נכתבות בתפילין הס"ד ומה"ד גמ' מאי טעמא אמנורה קאי: יב] העשת חתיכה של ככר אחת ותיבת
[illegible]: יג] דבר המוכה תיבת מוכה נ"ש: יד] יותר מלזהב דכתיב זהב טהור תעשה המנורה ירכה כו' ממנה יהיו כו' הס"ד ומה"ד תעשה נמי א) משמע מ"מ אמקשה כתיב תעשה סמיך למקשה יותר
[illegible] ומשני מקשה מקשה דדרשו: טו] ומקשה דבהעלותך ותיבת מקשה נמחק: טז] לקמן נ"א וארבעה מקשה כתיבי (וארבעה) [וחמשה] זהב כתיבי (שלשה) [שנים] ביקחו לי תרומה (ואחד)
[illegible] וכי אמרינן דמן הגרוטאות פסולות הוי תרי מקשה חד לגופה וחד לעכב ואידך תרי לדרשא דלקמן וכי אמרינן נמי דמשאר מתכות כשרה הוה חד זהב לגופא ואידך לדרשא
[illegible] מקשה מקשה למה לי נמחק: אינה באה זהב שהביאה משאר מיני מתכות [אינה צריכה] תיבות אינה באה גביעים נ"ש: יח] כדבסמוך וכדכתיב: יט] הכסף משמע דחצוצרות של כסף
היה ואפילו עיכובא כתיב בהו כדאיתא לעיל ותימה: כ] ברייתא דקרי תיבת דקרא נמחק:

א) פירש דל"ל תעשה ותעשה מ"מ נמי אמקשה כתיב. תעשה סמיך וכו'.

---

* באמצע [illegible]
אסורות [illegible]
מתכות

שמות כה: לא
ועשית מנורת זהב טהור מקשה תיעשה המנורה
ירכה וקנה גביעיה
כפתוריה ופרחיה ממנה
יהיו

שמות כה: לו
כפתוריהם וקנותם ממנה
יהיו כולה מקשה אחת
זהב טהור

במדבר י: ב
עשה לך שתי חצוצרות כסף
מקשה תעשה אותם
והיו לך למקרא העדה
ולמסע את המחנות.